

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

103. šte. v

V Ljubljani, v soboto, dne 28. decembra 1907

Leto X.

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo „Rdečega Prapora“, Ljubljana. — Za denarne pošiljave, naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo „Rdečega Prapora“, Ljubljana, Jurčičev trg št. 3/I.

„Rdeči Prapor“

izhaja redno vsako sredo in soboto in velja za avstro-ogrske kraje za celo leto 10 K 40 vin., za pol leta 5 K 20 vin., za četrt leta 2 K 60 vin., mesečno 90 vin.

Za Nemčijo za celo leto 12 K, za pol leta 6 K, za četrt leta 3 K.

Za Ameriko za celo leto 14 K, za pol leta 7 K.

Upravništvo „Rdečega Prapora“.

Politika lakote.

Se vedno pripovedujejo agrarci, da prepoved uvoza živine ni nič kriva draginje, ampak da bi imeli čisto normalne cene, če ne bi socialistični delavci »neprenehoma« štrajkali in zahtevali višjih plač. V resnici se niso zvišale delavske mezde v nekaterih strokah sploh nič, v nekaterih pa komaj za izpoznanje.

Pač pa je res, da ima Avstrija malo živine ter je glede obskrbe z mesom odkazana na druge dežele. Torej je povsem jasno, da mora zvišana colnina podraževati meso iz tujine, ker zvali prodajalec carino, katero je plačal, na konzumente; podraži se pa tudi domače meso, ker ga je premalo.

Tekom zadnjih 80 let se je carina na živino neznansko zvišala.

Leta 1851 se je plačalo carine za vola 8 K, za kravo 4 K, za mlado živino 4 K, za tele 50 v, za ovco 30 v, za prešiča 2 K.

Leta 1878 je bila razlika neznatna. Izvzemši prešiče je bila carina za nekatere vrste živine še nižja, kakor 1851. leta, namreč za vola 8 K, za kravo 3 K, za mlado živino 1 K 50 v, za tele 50 v, za ovco 60 v, za prešiča 4 K.

Od tega časa naprej pa raste carina v povsem neprimernih obrokih. Že leta 1882 je iznašala za vola 20 K, za kravo 6 K, za mlado živino 4 K, za tele 2 K, za ovco 1 K, za prešiča 6 K.

Leta 1887 je prišlo novo zvišanje. Plačalo se je za vola 30 K, za kravo 6 K, za mlado živino 6 K, za tele 3 K, za ovco 1 K, za prešiča 6 K.

Sedaj so pa vse carinske postavke za živino več kakor podvojene, ter se plača: Za vola 72 K, za kravo 45 K, za mlado živino 30 K, za tele 10 K, za kravo 6 K, za prešiča 22 K.

Zvišala se je torej carina na tele, ovce in prešiče tekom zadnjih 56 let okroglo za 1800 do 2000 odstotkov, na govejo živino pa, ker od leta 1851 do 1878 tukaj ni bilo izpremembe, le tekom tridesetih let za 1000 do 1400 odstotkov! S tem se je seveda srečno preprečilo vsak ugoden upliv uvoza na tržne cene in avstrijski živinorejci, ki niso nikakršni mali kmetje, ampak skoraj sami veleposessniki, so lahko uresničili besede viteza Hohenbluma ter diktirali prebivalstvu cene mesa.

Da se pa avstrijskemu prebivalstvu še otežča mesna hrana, se je proglasilo, da so balkanske dežele, ki pridejo za Avstrijo najbolj v poštev, okužene, pa se je sploh prepovedalo uvoz živine iz njih. In še več. Prepovedalo se je tudi uvoz ohlajenega in zmrznjenega mesa iz prekomorskih krajev in tako se je ustvarilo naravnost umetno pomanjkanje mesa.

Vse to bi bilo vsaj deloma razumljivo, četudi neopravičljivo, ako bi imeli v lastni državi toliko

živino, kolikor bi je bilo treba za prebivalstvo. Toda tekom enega leta se je število govede zmanjšalo kar za 80.000. Leta 1900 se je našlo goveje živine vsega skupaj 9.511.170, leta 1901 pa 8.736.096. Leta 1902 se je agrarcem na ljubo ustavilo štetje živine in šele leta 1906 se je zopet štel. Socialni demokratje so v parlamentu razkrili, kako se je sleparilo pri tem štetju. Zasačilo se je n. pr. dva župana, ki sta popačila številke tako, kakor da bi bilo mnogo več živine v občini, nego je bilo res.

Ali v tem, ko od zunaj ne dobimo živine vsled visokih cen in vsled prepovedi uvoza, in ko se doma ne vzredi dovolj živine za vso potrebo, se proda približno 60.000 goved v tujino. Če se šteje onih približno 11.000 živali, ki pridejo iz Italije in onih dežel, ki niso »okužene«, ostane še vedno 40.000 živali, kar se jih odžene v tujino brez nadomestitve.

Vsa ta dejstva dokazujejo pač dovolj jasno, da je pomnoženje živinske prodaje najnujnejše sredstvo proti draginji in pomanjkanju. Socialno-demokratski predlog, ki je zahteval, da se dovoli uvoz živine iz balkanskih dežel, da se sklene veterinarske ugovore s temi deželami, da se napravi ob mejah klavnice in da se dovoli uvoz zmrznjenega mesa iz prekomorskih krajev, je izrekel prvo in najnujnejše, kar se da storiti proti draginji. Zato si mora ljudstvo zapomniti one, ki so pomagali, da se je draginja ohranila.

Znižanje sladkornega davka.

Za osem vinarjev pri kilogramu je zbornica poslancev znižala davek na sladkor začeni z jesenjo 1908. O zakonu ima sklepiti še gosposka zbornica. Toda povsem neverjetno je, da bi proizročila konflikt z zbornico poslancev prav pri tako popularni priliki, pa da bi zavrgla zakon ali pa ga poslabšala. Obžalovati se mora, da zbornica ni sprejela socialno-demokratskega predloga, ki bi bil omogočil, da bi se bilo znižalo davek takoj za 16 vinarjev, ne da bi bilo treba vprašati gosposko zbornico. Večina poslancev se ne upa zameriti volilcem, kar bi se bilo gotovo zgodilo, če bi bila zavrgla znižanje tega davka sploh; ali tudi vladi se ne upa zameriti, pa je dala vsled tega najmočnejše orožje, ki ga je imela, iz rok. Namesto za šestnajst se zniža sladkorni davek samo za osem vinarjev.

Toda pribiti se mora pri tej priložnosti, da je tudi to znižanje pripisati edino socialnim demokratom, kajti povsem gotovo je, da ta parlament ne bi bil nikdar sklenil znižanja tega davka, če ne bi bili socialni demokratje v parlamentu tako močni, da se jih ne more ignorirati in če ne bi bili porabili v svoji borbi tako dobre taktike. Njej je pripisati, da je postala nepopularna nagodba nekaka predrega za znižanje sladkornega davka. Meščanske stranke, ki se nerade glasovale za nagodbo, a se je vendar že vnaprej vedelo, da bodo glasovale zanj, so bile moralno prisiljene, kot odškodnino dati volilcem znižani davek. Če ne bi bilo v parlamentu tako močne socialno-demokratske zveze, se ne bi bilo nikakor posrečilo. Tako je to znižanje davka indirektna posledica splošne in enake volilne pravice. Da uspeh ni bil večji, so krive meščanske stranke, ki vztrepečejo, če finančni minister zažuga, da pojde v penzijo. Dobro znamenje, da se ve, kaj se sme pričakovati od meščanskih strank, če se gre za blaginjo ljudstva.

Izhaja v Ljubljani vsako sredo in soboto.

Naročnina za avstro-ogrske kraje za celo leto 10 K 40 vin., za pol leta 5 K 20 vin., za četrt leta 2 K 60 vin., mesečno 90 vin.; za Nemčijo za celo leto 12 K, za pol leta 6 K, za četrt leta 3 K; za Ameriko za celo leto 14 K, za pol leta 7 K.

Posamezna številka 10 v

Reklamacije so poštnine proste. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo, inserati. Enostopna petit-vrstica, (širina 88 mm) za enkrat 20 vin., večkrat po dogovoru.

Kdo je blazen?

Šala v enem dejanju.

Osebe:

Peter Mravec.
Eva, njegova žena.
Milka, njuna hči.
Dr. Ivan Bohor.
Vladimir Ravnik.
Anica, hišina.
Neznanec.

V stanovanju pri Mravčevih.

Peter (sedi v naslonjaču in čita časopis). Eva (pospravlja po sobi).

Peter: Tristo vragov!

Eva (ustrasena): Oh! — Že zopet kolneš.

Peter: Nič, nič ne kolnem. Kaj je to tudi že kletev.

Eva: Kaj se je pa zgodilo, da me tako ustrašiš.

Peter: Hahaha! Vsacega vetrička se ustrašiš. Ne bodi vendar tako nervozna. Kam pa pridemo!

Eva: Ne reci, da sem nervozna. Čisto normalna sem. Ampak ti imaš navado, da bi spravil človeka ob pamet.

Peter: Lepo, lepo! Trideset let sva skupaj, a na moje stare dni mi očitaš moje navade. Hvala, hvala...

Eva: Ej, nehaj, nehaj! Ne bodiva otroka na stare dni. — Pa mi povej, kaj te je tako pograbilo, da si hotel poklicati kar tristo hudičev —

Peter: Vragov, prosim.

Eva: To je vseeno.

Peter: Ni vseeno.

Eva: Eh, vseeno je.

Peter: Pa ni vseeno. Jaz sem Peter in nisem Pavel. Vrag je vrag in ni hudič.

Eva: Naj bo satan ali lucifer, meni je vseeno. Pusti sploh vraga, pa že povej, kaj se je zgodilo.

Peter: Aha! Povej, povej! Ženska radovednost — kakor v paradizu.

Eva: Nikar se ne izgovarjaj na mojo radovednost. Saj sam komaj čakaš, da poveš, kar veš.

Peter: To je izmišljeno. Prav nič ne čakam. Če nočem, pa ne povem ničesar. To je povsem moja stvar.

Eva: Tvoja stvar, kajpada. Saj te ne prosim. Kaj mi je mar, kaj si čital v tvojem neumnem listu. Saj lahko sama čitam, ako hočem.

Peter: Neumen? neumen? Jaz ne čitam neumnih reči, da veš. Neumno je le, da tako govoriš. In neumno je končno, kar se godi po svetu. Da. To je neumno, da ni nikjer reda, da je vse navskriž, vse narobe, vse drugače, kakor v mojih dneh.

Eva: Moj ljubi Peter, včasih je pa vendar prismojeno, kar govoriš. Kaj te ni več na svetu? Ali niso sedanji dnevi tudi še moji in tvoji dnevi?

Peter: Ne, niso — in ne maram zanje! V mojih dneh je bil red na svetu. Bile so stare šege in to so bile dobre šege. Mladina je spoštovala starino, vsaka stvar je bila na svojem mestu, vse je bilo prav. Sedaj pa —

Eva: — no, sedaj pa Milki ne ugaja plešasti Martin. Tako je bilo tudi prej, da mlado dekle ni maralo za možko podrtijo.

Peter: Eva! Takih besed ne trpim. Ti si moja žena, Martin je pa moj prijatelj. In če je meni všeč za prijatelja, mora biti tudi Milki všeč za moža.

Eva: To je pa vendar razlika. Peter, Peter! Pomisli pač, kaj bi bil ti dejal, ako bi bili zahte-

vali od tebe, ko ti je bilo dvajset let, da vzemi petdesetletno babnico za ženo!

Peter: Martin ni babnica.

Eva: Ampak nad pedeset let ima na grbi.

Peter: To mu nič ne škoduje.

Eva: Pa bi škodovalo Milki.

Peter: To so najlepša moška leta.

Eva: Morda zanj, pa ne za dekle.

Peter: Skratka: Jaz sem oče in v moji hiši obvelja stara šega. Kadar bo Milka starejša od mene, naj mi pa ona zapoveduje.

Eva: Saj ti otrok ne zapoveduje ničesar. A ti pridi k pameti, pa ne uganjaj burk. Končno, Milka je tudi moja, ne le tvoja. In če je tvoj namen, trpinčiti dete, je moja naloga, da preprečim to.

Peter: Aha! Potuho ji hočeš dajati. Njeno neposlušnost hočeš podpirati. Je že prav, da vsaj priznavaš.

Eva: Kaj priznavam? Moj ljubi Peter, dekletova sreča je več vredna, nego tvoje muhe. In če si ti pozabil, kako je bilo, ko si bil mlad, ni izpuhtel moj spomin.

Peter: Sit sem, slišiš? Sit sem, kakor da bi bil že kosil in večerjal. Na vrt grem, krmit ribice. Te vsaj molče. (Odide.)

Eva: Saj je res najbolje. Zrak te ohladi in ozdravi. (Pospravlja.)

Milka: (vstopi z desne.) Mama, kaj pa ima tata zopet?

Eva: O, nič, nič. Ne vem kaj je čital, pa se je razjezil, da nisem razumela ničesar.

Milka: Kaj je mogel čitati takega?

Eva: Ne vem. Tam leži časopis. Poglej, morda najdeš, kaj je bilo.

Milka: (vzame časopis in prebira naslove): Promocija ... Koncert «Škrjančka» ... Panorama ... Državni zbor ... Iz občinskega sveta ... Pobegnil iz blaznice ...

Eva: Kdo je pobe gnil?

Milka: Ne vem.

Eva: Pa čitaj.

Milka: (čita): «Pred osmimi dnevi je pobegnil iz deželne blaznice dobrodušen bolnik, ki pa ne stori nikomur nič zalega; ki pa mora biti pod varstvom, ker je tako razmišljen in nepazljiv, da bi ga prav lahko zadela nesreča. Čudno je, da ga doslej še niso mogli prijeti; ve se namreč, da se je pokazal izza bega že na raznih krajih. Rad zahaja v tuje hiše in se vede, kakor bi imel tam raznovrstne opravke. Često smatra zdrave ljudi za blazne. Nesrečnež je srednje rasti, ima temne lase in brke, pa modre oči. Kdor bi ga videl, naj obvesti najbližjo rešilno postajo.»

Eva: Jaz že ne bi obvestila nikogar. Revež! Seveda se mu zdi lepše pod jasnim solncem, nego v blaznici.

Milka: Ali mama, če je zaradi njegove varnosti!

Eva: Seveda, seveda. Pa — kaj mi je to mar? Jaz ga itak ne bi poznala.

Milka: Mama.

Eva: Kaj pa je, Milka?

Milka: Tata je zelo slabe volje. Kajne?

Eva: Bil je, bil. Pa se že razvedri pri ribah.

Milka: Ali vendar se bojim —

Eva: Česa?

Milka: Kaj ne slutis?

Eva: Slutim naj? Veš, Milka, jaz sploh ne verujem v slutnje.

Milka: Vladimir mora jutri ali pojutrašnjem odpotovati.

Eva: Tako?

Milka: Saj veš, da pride za kemičarja v novo tovarno na Lipovniku.

Eva: Da, da, pripovedovala si mi nekaj. In že jutri odide?

Milka: Mora.

Eva: No, pa —?

Milka: Preden odide, bi bil rad na jasnem.

Eva: O, ti neumni otrok? Kaj se še nista zme nila?

Milka: Midva — že. — Ali —

Eva: Kaj — ali?

Milka: Kaj poreče tata?

Eva: A — seveda! Kaj poreče tata! Nekaj že poreče, kajpada.

Milka: A kdo ve, kaj?

Eva: Kdove? To je lahko uganiti.

Milka: Kaj pa, mama?

Eva: Kaj? «Ti vzameš Martina, mojega prijatelja, pa punctum. Dixi in amen!»

Milka: Mama! mamica!

Eva: Mamica gor, mamica dol. Hotela si vedeti, kaj poreče, pa sem ti povedala.

Milka: Mama, to je nemogoče!

Eva: Tata pravi, da je mogoče.

Milka: Rajši grem v morje!

Eva: Takih reči ne verjame tata. In so res neumne.

Milka: Ali Martin! Martin! Mrzlica me strese, ako le pomislim.

Eva: To že razumem. Meni tudi ne bi bil všeč za moža. Ali kaj naj se zgodi?

Milka: Danes hoče priti Vladimir.

Eva: Priti hoče? No, jaz ne bi bila rada v njegovi koči.

Milka: Misliš, da bode tata zelo hud?

Eva: Mislim, mislim. Danes je že njegov jezni dan. Sicer mi tvoj Vladimir ni nič mar, ampak smili se mi le. Pa ni treba, da bi bila ljubosumna. To je le krščansko usmiljenje.

Milka: Mama — kaj naj storim? Še obvestiti ga ne morem, da naj ne pride. Ako bi mu pisala, ne dobi več pisma. Kdove, vsak hip je lahko tukaj. Ako pa pride, pa se oče razsrdi in ga razžali, pa se skregata, tedaj je konec, vsega konec.

Eva: Saj tudi ne bo škode. Kaj pa naj ima od take strahopetne in jokave deklinje?

Milka: Da, mama, tebi je lahko. Ali naj pa jaz skačem veselja, ko je v nevarnosti vsa moja sreča?

Eva: Skakati — to seveda ne bi bilo preveč pametno. Ampak zdi se mi, da bi bilo najmodreje, malo misliti.

Milka: Saj že ne vem več, kaj naj mislim. Moja uboga glava je že vsa izmučena. Ti ne veš, koliko sem že trpela in kako trpim še.

Eva: Ti neumni otrok! — Da, ne vem! — Kaj misliš, da nisem bila nikoli mlada? In da ni bil sedaj godrnjavi tata nikoli ljubezniv, menda bolj nego tvoj Vladimir, in da nismo bili v mladih letih ravno tako ognjeni in zaljubljeni, kakor ste sedaj vi? In da nismo nikoli mislili, da ni na svetu večjih skrbi in hujših bolečin od tistih, ki jih povzrokuje ljubezen? Ali vendar ti pravim: Glavno je misliti. Pozneje bodeš vedela sama to. Ali ker sedaj ne veš, ti moram povedati jaz. Torej misli.

Milka: Dobra, dobra mamica! Kako si ljubezniva! In kako te imam rada!

Eva: Že vem, že. Še rajši nego Vladimira — ti mala prilizjenka!

Milka: O, malo mi je že odleglo. In — veš kaj? Že vem, kaj storim.

Eva: Vidiš, kako lahko je to, če le človek malo misli. Pa kaj storiš.

Milka: Veš kaj? Pred hišo pojdem, pa kadar ga vidim oddaleč, mu pohitim naproti ter mu rečem —

Eva: No, kaj mu rečeš?

Milka: Rečem mu, da je tata danes slabe volje, ker — ker — no, ker mu ni prav dobro, pa naj ne pride danes.

Eva: In on se razveseli tako, da te objame in poljubi spričo vseh ljudi in same radosti zapleše kar na trgu.

Milka: Kaj naj pa storim? Seveda ne bode vesel. Ali bolje je, da počakave še nekaj časa, kakor da se razbije vse.

Eva: Stori, kakor misliš.

Milka: Takoj mu grem naproti. Danes ne sme priti očetu pred oči. (Hoče oditi, med vrati se sestane s Petrom).

Peter: Hoho, kam se pa tako mudi?

Milka: (v zadregi): O, nikamor, nikamor, tata.

Peter: Počakaj malo, počakaj. Nekaj opravka imam zate.

Milka: Kaj je zelo nujno, tata?

Peter: Nujno, seveda je nujno.

Milka: Tata, če bi lahko samo trenotek —

Peter: Hoho, kaj pa imaš ti tako nujnega? Kaj ne bi mogla počakati trenotek?

Milka: Seveda, seveda — ako želiš, tata —

Peter: Kajpada želim! Čudno, kaj ima sploh opraviti tako dekle.

Eva: Opraviti ima dosti, moj ljubi. Ali misliš, da se opravi v hiši vse samo od sebe?

Peter: Le pomagaj ji, te. Tako je že prav. Kadar potrebuje oče kaj, ni roke v hiši, da bi se genila.

Eva: Ne, to je pa že od sile! Vsi ti služimo, kakor da smo najeti, pa ti še ni prav.

Peter: O, hvala, hvala! Še to mi je bilo treba slišati. Trpinčim vas, mučim vas, morim vas, še oddahniti se ne morete. Samo napoti sem vhiši. — Dobro, dobro. Le pojdite obe. Ničesar ne potrebujem, ne zdaj, ne danes, ne jutri. Nikoli več. Poskrbim že sam, kar potrebujem. Saj nič ne de, da so moje kosti starejše.

Milka: Tata! Ali tata! Ne bodi hud, tata. Saj se ne pritožuje nihče. Dobro veš, da sem vselej rada storila, kar sem mogla. Srečna sem, ako ti lahko ustrežem. Zakaj si tako hud?

Peter: Nič nisem hud. Ne podtikaj mi tega. Mehkega srca sem. Žal mi je vaju, pa si nočem natovoriti greha, da grenim vsem življenje.

Milka: Povej, kaj potrebuješ, tata. Povej; takoj pohitim.

Peter: Nič ni treba.

Eva: Povej ji vendar. Saj vidiš, da trpi dekle.

Peter: A, kaj! Pomagam si že sam. Domačo kapico bi bil rad dobil. Pa ni treba. Pojdem že sam ponjo.

Milka: Saj že hitim. Zakaj pa nisi takoj povedal? (Odhiti.)

Eva: Peter!

Peter: Kaj je?

Eva: Ali ti je všeč, če napravim za kosilo morskega pajka?

Peter: Pajka? ... Kaj ga imaš doma?

Eva: Seveda.

Peter: Ali je lep? Težak?

Eva: Kajpada je. Prav za muzej je.

Peter: Tako lep? ... Pa ga napravi. Saj veš, mrzlega, z oljem in s kisom. Pa dosti česnja.

Eva: Že vem, kako ga imaš rad.

Milka: (pride s hišno čepico): Tukaj je, tata.

Peter: Dobro je. (Odloži klobuk in se pokrije s čepico.) Pa odnesi še klobuk. Ne maram, da leži tukaj. Red je prvo na svetu. (Milka vzame klobuk in ga odnese). Pa imaš tudi kaj radiča doma?

Eva: Kaj pa misliš? Mar ne vem, da ti je radič najljubši, kadar imaš pajka?

Peter: To je navada, sama navada. Ampak drži se to človeka.

Milka: (se vrne): Klobuk je na svojem mestu.

Peter: Saj pravim, ti si vendar moja Milka. Ali pa veš, kaj bi bilo sedaj prijetno?

Milka: Povej, tata, povej.

Peter: Kaj pa delajo moje pipe?

Milka: O, vse so pripravljene. Le povej, katero hočeš.

Eva: To pa poskrbim lahko jaz.

Peter: Ne, ne, Milka, le prinesi mi tisto z rdečim trakom. (Prebira po knjigah, tako da je obrnjen s hrbtom v sobo.)

Milka: (potihom Evi): Vsa se tresem. Če pride Vladimir! Kako naj ga varujem! (Odide.)

Peter: Treba bo govoriti z Milko. Pripraviti se jo mora. Danes ali jutri pride Martin, do sodnega dneva ne more čakati in dekle naj prej vé, kaj jo čaka.

Eva: Pusti vendar sedaj take reči.

Peter: E, pusti danes, pusti jutri. To ni red. No, danes se mi ne ljubi, ali dolgo se ne more odlašati.

Dalje prih.

Politični odsevi.

Deželni zbori za Češko, Galicijo, Kranjsko in Goriško so končali v zadnjih dneh decembra svojo šestletno legislativno dobo. Deželnim zborom za Dalmacijo, Istro, Nizje Avstrijsko, Gornje Avstrijsko, Salcburško, Šlezijo, Štajersko, Tirolsko in Predalbersko poteče doba tekom leta 1908. Volitve za češki deželni zbor bodo baje 28. svečana.

Sklicani so bili zadnjikrat deželni zbori: Češki 28. decembra 1901; bukovinski 10. oktobra 1904., dalmatinski 23. junija 1902; galiski 28. decembra 1901; goriski 27. decembra 1901; istrski 21. junija 1902; koroški 16. aprila 1903; kranjski 30. decembra 1901; moravski 28. decembra 1906; nižjeavstrijski 19. decembra 1902; gornjeavstrijski 22. decembra 1902; salcburški 29. decembra 1902; šlezki 29. decembra 1902; štajerski 29. decembra 1902; tirolski 26. junija 1902; tržaški 27. decembra 1906; predalberski 22. decembra 1902.

O povišanju častniških plač predloži vojni minister delegacijam predlogo, glede katere je obema ministrskima predsednikoma predložil načrt. Po tem bi zvišanje ne bilo splošno, ampak bi se omejilo samo na one čarže, v katerih služijo častniki daljši čas. Tako se poročnikom ne bi zvišalo plač; za nadporočnike bi se vpeljalo trikratno avtomatično zvišanje, vselej po treh letih, tako da bi dobila prva skupina 2200 K, druga po 2400 K,

tretja 2600 K. Stotniki se ne bi več delili v prvi in drugi razred. Dobili bi pa 3000 K, in vsako četrto leto po 200 kron več, tako, da pridejo lahko do 4000 kron. Majorji in podpolkovniki dobe doklade. Po poročilih iz Budimpešte se namerava, izplačati te gaže že z novim letom.

Skupni proračun, ki je bil predložen delegacijam, pokazuje strošek 386.923.102 K. Od tega odpade: na ministristvo za zunanje stvari 13.266.567 K (578.023 več nego lani), na vojno 298.431.653 K (7.271.607 več nego lani), na izredne potrebe 13.378.729 K (374.026 K manj). Potemtakem znaša skupna potrebščina za vojsko 311.810.382 K (6.892.581 K več nego lani).

Na vojno mornarico: redne potrebe 53.523.110 K (10.673.000 K več nego lani), izredne potrebe 3.476.890 (927.000 več nego lani). Skupni stroški za vojno mornarico znašajo torej 57 milijonov kron (11.600.000 več nego lani).

Na skupno ministristvo za finance 4.518.367 K (162.589 K več nego lani). Izredni stroški za poveljstva in čete v Bosni in Hercegovini 7.788.000 K (205.000 več nego lani).

Carinski prihod je proračunan na 145.521.400 kron. Odbivši stroške za režijo v znesku 7.100.000 kron in one za upravo Bosne in Hercegovine v znesku K 1.428.571, ostane čistega prihoda 136.992.829 K.

Vojna uprava zahteva nadalje 15 milijonov kron za nabavo novih topov in K 6.360.000 kakor naknadni kredit za izredne stroške leta 1907.

Minister za zunanje stvari zahteva 105.000 K za stroške avstro-ogrske delegacije na haški mirovni konferenci in 28.000 za plačo častnikom, prideljenim macedonskemu reformnemu orožništvu.

Proti trpinčenju vojaštva je domobransko ministristvo izdalo ukaz, v katerem se opozarja na prejšnje enake ukaze in se svari pred takimi dejanji in obenem preti z najstrožjimi kaznimi onim, ki bi na tak način zlorabljali svojo službeno oblast. Posebno v slučajih ponovitve ali če ima trpinčenje hude posledice, ali če so vzrok obsodbi ponovne psovke, ki hudo žalijo verski ali narodni čut nižjega, naj se ne sodi premilo, posebno ni v takih slučajih na mestu, da se prepogosto izpregleda degradacija. Naknadno pomiloščenje naj se izreče le v prav posebnega ozira vrednih slučajih. Pomiloščenje iz popolnoma vnanjih vzrokov, da ne bi trpela služba, nasprotuje postavi in izpodkopa pri moštvi in javnem mnenju zaupanje do vojaških sodišč. Ravno tako je nedopustno, kar se večkrat opaza, da se podčastniki, ki so izgubili svojo šaržo vsled trpinčenja moštva, po prestani kazni zopet povišajo, ne da bi se dokazala njihova sposobnost za povišanje. Končno se določa, da se morajo podčastniki, ki so bili kaznovani vsled trpinčenja moštva, takoj po prestani kazni premestiti k drugemu pododdelku.

Nizozemsko ministristvo je o božiču podalo demisijo.

Na Portugalskem, kjer se je revolucionarno gibanje zaradi absolutizma sedanje vlade že močno razširilo, so razpisane nove volitve za parlament na 5. aprila 1908.

Ruska vlada je razpustila poljsko Maticeo šolsko in je konfiscirala vse njeno imetje. Nadalje je razpustila vse židovske klube na Poljskem.

Črnogorsko-turške razmere so zadnji čas zelo napete. Po zadnjih poročilih je 2000 Črnogorcev prekorajilo mejo, stopilo na turška tla in napadlo turške vasi v okraju Guziniju, kjer so baje pobili vse prebivalstvo, ter odnesli vse blago in odgnali živino.

Pogajanja belgijskega kralja s parlamentom zaradi združitve države Kongo z Belgijo nalletavajo na precej velike težave. Kralj bi rad napravil dobro kupčijo s tem, da bi zase obdržal ogromen svet, in sicer najboljšo zemljo. V to pa parlament noče privoliti.

Punt v Perziji. „Berliner Tageblatt“ poroča iz Teherana: Položaj šahov je obupen. Ruski diplomatični zastopnik mu radi tega svetuje, naj opusti. Šah se je izjavil pripravnim, da imenuje liberalno ministristvo. Obljubil je tudi, da se hoče podati v parlament in tamkaj priseči zvestobo ustavi. Prisega bi se vršila v navzočnosti diplomatičnega zbora. — Iz severa Perzije so dospele vznemirljive vesti o položaju. V Tabrisu vlada anarhija, ki se razširja tudi v druga mesta. Prebivalstvo je silno razburjeno. Pleni se in požiga. Trgovine mnogih inozemcev so bile povsem izpraznjene. Šah je brez moči, ker nima dovolj četi na razpolago, da bi napravil red. Dogodki v Perziji so povzročili na zakavkaški meji pravo paniko. Mnogi Rusi so pobegnili v notranje kraje zakavkaške. V obmejnih vaseh so umorstva in plenjenja na dnevnem redu. Ob meji so ruske postojanke kozakov pojačene, ker so bili ponovno napadeni poštni vozovi. Zagotavlja se, da pojačuje tudi Turčija svoje obmejne straže, da bo pripravljena za vsak slučaj.

Perzijska kriza ni še poravnana. Šah se je sicer pogodil z opozicijo, ali v raznih okrajih, zlasti ob mejah vlada popolna anarhija. Tam sploh se ne vedo o pobotanju v Teheranu. Splošno se misli, da je šah odstavljen. Ropi in požigi so na dnevnem redu. Rusija in Turčija pomnožujeta svoje čete ob mejah.

Krvav spopad med četami in delavstvom. Državni oddelek je prejel od svojega zastopnika v Iquique v Cili poročilo, da je prišlo do spopada med četami in štrajkujočimi delavci solitarne rudnika. — Čete so baje rabile strojne puške, vsled česar je bilo ubitih baje 200 štrajkujočih delavcev.

Socialni pregled.

V Trstu so delavci Lloydovega arzenala v stavki, ker je ravnateljstvo odslojilo 28 delavcev. Dne 24. zvečer je bil velik shod v delavskem domu, kjer je poslanec Pittoni pozival stavkajoče, naj strogo pazijo, da se ohrani mir in naj počakajo, kakšen uspeh bodo imela pogajanja odbora stavke z Lloydom. Skoraj ni treba omenjati, da je »Narodna delavska organizacija« zopet sklenila, delati. Kdor je mogel v začetku še dvomiti, mora biti sedaj prepričan, da ta »organizacija« res ni nič drugega, kakor družba stavkokazov. Od »organizacije«, ki meče podjetnike in delavce v en koš, tudi ni pričakovali nič drugega. Kar človeka res jezi, je le to, da sramoti ta četica zopet slovensko ime pred vso javnostjo. Nekdaj so veljali tržaški Slovenci povsod za prostovoljne policiste in veterinarje, zdaj veljajo za stavkokaze. Kdor čita v časopisih, »die slovenische Organisation beschloss, nicht zu streiken«, ne vé, da je velika večina slovenskih delavcev v socialno-demokratskih organizacijah. On čita »die slovenische Organisation«, pa misli, da so vsi slovenski delavci sami stavkokazi. Na tako »lep« glas spravljajo Mandičevci slovensko ime v Trstu! In ta brezprimerni skandal imenuje ta svojat »narodno delo«!

Domače stvari.

«Slovenija», Hribarjevo oficielno glasilo narodno-napredne stranke, je umrla blažene smrti. Z velikim aplombom je vstopila v žurnalistično življenje in imela je biti nekak simbol liberalne renesance. Po deseti številki je izpoznala, da list ne more ekzistirati le od tega, da se ga piše. Liberalna stranka polepšava pogin svojega glasila s tem, da je le »začasen« in da bo baje pozneje izhajal kot vseslovensko kmetsko glasilo. To je prav lepa fraza, ki pa vendar ne preslepi nikogar. Kmeti list in oficielno glasilo stranke — to je taka razlika, da izključuje vsako primero. Enostavna resnica je, da je liberalna stranka zopet brez svojega glasila ter odkazana na milost »Slov. Naroda«, ki z vidnim zadovoljstvom naznanja, da bo stranki na razpolago. Razven Hribarja menda nihče ne bo pogrešal tega lista. Kakor ni nihče čutil njegove potrebe, tako ne občuti nihče pomanjkanja, ko ga ne bo več. Počakati bo le treba, kaj poreko dalmatinski klerikalni zavezniki Hribarja, ko ne bo imel več drugega žurnalističnega glasu, kakor onega v »Slovenskem Narodu«.

Tudi goriškemu deželnemu zboru je potekla dne 27. t. m. legislativna doba. Preden se snide državni zbor, kar se zgodi menda marca meseca, bodo tudi volitve v goriški deželni zbor in sicer po tistem povečanem volilnem redu, ki je bil lani sprejet s pomočjo klerikalcev.

Bivšega častniškega namestnika Goldschmidta, ki je okradel blagajno v dunajskem arzenalu, so v četrtek večer prijeli v Freisingu na Bavarskem. Nasli so pri njem še okroglo 20.000 kron.

Pohujšanje v dolini šentflorjanski, duhovita Cankarjeva farsa, ki jo je slovensko gledališče uprizorilo dne 21. t. m., je našlo zanimiv odmev v meščanskem časopisju. »Slov. Narod«, ki bi imel stotere vzroke, jeziti se nad njo, jo je lepo pohvalil, da bi se zdelo, kakor da se satira ne tiče njega, ampak le drugih. »Slovenec« je prav pošteno zbesnel; vsak udarec, ki pade na hinavščino, boli naše klerikalce tako, da se ne morejo hliniti. »Naša Doba«, ki bi rada veljala za moderno, izrekla upanje, da ostane »Pohujšanje« utrinek, ki se ne zaveti več v gledišču. Vsa ta jeza je zdrava in po našem mnenju mora najti pisatelj največje zadoščenje. Saj svoje satire pač ni pisal zato, da bi se filistri naslajali ob njej. Ako bi se bilo to zgodilo, tedaj bi bilo njegovo delo povsem zgorelo. V gledališču bi se bil človek nekolikokrat res že zbal, da se pokaže kaj takega. V trenutkih, ko švrka Cankarjev bič najkrepkeje, se je razlegel zvonak smeh, da bi se bil človek že sam zasmejal nad smejalci. No, tudi to je lastnost filistra, da smatra klofute včasih za božanje. Bilo jih je pa vendar, ki so se tudi jezili, ker so razumeli. »Iz nas vseh se dela norca!« — te jezne besede je bilo pogostoma slišati tisti večer. In to so čutili tudi kritičarji. Kdor ni hotel prav razodeti svoje duše, se je zatekel k stari, znani frazi: To ni umetnost. »Umetnost« je za nekatere ljudi samo njih najljubši parfum. No, potolajijo naj se! Cankarjevo »Pohujšanje« je umetnost in ne zaostaja prav nič za mnogimi proizvodi njegova duha, ki so jih nekdanji sami hvalili. Umetnost ima pravico, zajemati iz življenja, kjer se ji poljubi, po oni Goethejevi: »Greif nur hinein in's volle Menschenleben; dort, wo du's anpackst, ist es interessant«. Še dobro je, da se zdi Cankarju »Dolina šentflorjanska« dovolj zanimiva za umetniško porabo. Že zato naj bi mu bila hvala. Saj bi njegova roka lahko posegala tudi drugam. Izbral si jo je vendar in že to je dokaz, da je njegova satira ljubeča. Ljudje iz te doline

so mu lahko zoprni, dolina ne. To kaže njegova umetnost. Udarcem biča, ki imajo prav blagodejen namen, se pa ne uide z besedo, da niso umetniški.

Božična stvar. Tako je pač! Za božič in za veliko noč je treba, da je človek mehak, usmiljen, dobre volje, rahločuten, poln poetičnih misli i. t. d. Ampak kaj pomaga! Naj bo pobožen in rodoljuben človek še tako usmiljen, mehak in rahločuten, ta prokleta bagaza ni nikoli zadovoljna! Zgodilo se je celo, pa so delavci tik pred svetim dnevom začeli neumnosti uganjati. To se pravi, da uničujejo vso poezijo tega krasnega narodnega praznika, da se ne ozirajo na občutke svojih prvobornih in drugih rodoljubov, temveč da skrb samo zase in za svoje pankerte! Kaj pa je treba tem ljudem božičnega drevesa? Kaj jim je treba potice? Kaj treba mesa? Kar oni rabijo, je edino poezija. Delavci so zato na svetu, da o božiču in o veliki noči pišejo slabotni pesniki ganljive povesti o njih bedi in kako se te bede usmili rahločuten stric, ki je prišel iz Amerike. Samo zato so delavci na svetu, da drugega nič! In če naenkrat pokvari jo to lepo poezijo, če se nenadoma spuntajo — sakrament, stran poezija, stran rahločutnost, stran usmiljenje! In stran tudi vé, ganljive povesti iz »Naroda« in »Slovenca«!

Sodrug Petejan je puljskim nacionalistom strašen trn v peti. Ampak tudi »veliki« »Slov. Narod« je hitro pripravljen, trobiti v rog teh najbolj zakrknjenih reakcionarjev, ker jih leze po južno slovanskih deželah. Ne bi se ozirali na to časnikarsko gonjo, če ne bi bilo skrajno nedostojno, da ne najde »Slov. Narod« v lepi slogi s puljskim zakotnim revolverskim listom »Omnibusem« drugega argumenta proti sodrugu Petejanu, kakor to, da je čevljar. Je že res. In kot čevljar si pošteno, pa tudi trdo služi svoj kruh. Očita človeku, da je delavec — to je lepo znamenje za demokratičnost naših patriotardov in liberalonov! Toda bodi jim povedano, da ima sodrug Petejan, čeprav je »samo« čevljar, več v glavi, kakor vse uredništvo slaboumnega »Omnibusa«, pa se tucat patentiranih »rodoljubov« zraven. In da žrtvuje svoj prosli čas svojim sotrpinom-delavcem, mu le služi na čast. Pa tega patriotardi ne kapirajo.

O belokranjski in dalmatinski železnici določa zakonski načrt, ki je bil sprejet sočasno z nagodbo, sledeče: Zakon glede gradnje normalnotirne železnice od Novega mesta skozi Metliko do deželne meje v smeri proti Karlovcu z odcepitvijo proti Črnomlju in od Knina na deželno mejo v smeri proti Pribudiču na državne stroške. Člen I. Vlada se pooblašča, da zgradi na državne stroške normalnotirne lokomotivne železnice: a) od Novega mesta skozi Metliko na deželno mejo v smeri proti Karlovcu z odcepitvijo proti Črnomlju in b) od Knina na deželno mejo v smeri proti Pribudiču s proračunanimi skupnimi stroški v znesku 18.400.000 K za prvo in 11.400.000 K za drugo železnico, kateri stroški imajo veljati kot maksimalni doneski. Člen II. Železniške proge, ki so predmet tega zakona, se imajo upravljati od državne uprave v lastni režiji. Glede njih spoja na meji se je zediniti s kraljevo ogrsko vlado in se vlada pooblašča, da enako uredi sporazumno tudi obratna in prometna vprašanja, ki stoje s tem v zvezi. Člen III. Za pokritje potrebe, določene v členu I. v najvišjem znesku 29.800.000 K se vlada pooblašča, da izda obligacijske rente, ustanovljene z zakonom z dne 2. avgusta 1892 drž. zakonik št. 131, v onem znesku, ki je potreben v dobitve imenovane svote. Člen IV. Glede železnic, ki se imajo zgraditi po členu I., se podeljuje oprostitev kolekov in pristojbin za vse pogodbe, vloge in listine v svrhu gradnje in instruiranja omenjenih železniških prog, kakor tudi oprostitev prenosnih pristojbin, ki narastejo pri odkupu zemljišč. Člen V. Izvršitev tega zakona, ki stopi v veljavo z dnem razglasitve, se poveri mojemu železniškemu ministru in mojemu finančnemu ministru. Posebej so bile vložene sledeče resolucije: 1. Mesto Kočevje želi zvezo z novo belokranjsko železnico pri Črnomlju. Železniški odsek je tej želji ustregel in bo predlagal primerno resolucijo. Ako bi pa železniškemu ministru iz tehničnih vzrokov ne bilo mogoče, upoštevati želje, izražene v resoluciji, priporoča železniški odsek železniškemu ministristvu resolucijo, ki jo naj odstopi notranjemu ministristvu in ki se tiče podržavljenja sedanje deželne ceste Ljubljana-Ribnica-Kočevje-Črnomelj-Vinica. 2. Z zvezo dolenske železnice z ogrskimi državnimi železnicami v Karlovcu in s tem posredno z dalmatinsko železnico se zviša pomen zgraditve projektirane proge Kamnik-Polzel, s katero bi se ustanovila direktna zveza med Ljubljano in Zeltwegom. Revizija trase te proge je bila od 18. do 20. novembra t. l. in železi je, da začne vlada resno misliti nato, da se zakonito zagotovi ta železnica. 3. Ravno tako se zviša pomen zveze Ljubljane čez Vrhniko in Hotedršico, s kako postajo nove alpske železnice in železi je, da obrača vlada tudi tej zadevi potrebno pozornost. Zbornica sklene: I. Predležemu zakonskemu načrtu se podeli ustavna pritrditev. II. Sprejmeta se sledeči resoluciji: 1. Vladi se priporoča, da resno premisli o železniški zvezi od Kočevja v Črnomelj. 2. Vlada se pozivlja, da istočasno z zgotovitvijo zgradbe dolenskih železnic od deželne meje podržavi sedanjo deželno cesto Ljubljana-Ribnica-Kočevje-Črnomelj-Vinica-deželna meja.»

Delavski žepni koledar za leto 1908 je izšel.

Cena 80 vin., po pošti 10 vin. več.

Pri manjših naročilih se pošilja denar naprej, drugače se izvrši naročilo po povzetju.

Naroča se pri upravnistvu »Rdečega Prapora«, kamor se pošilja tudi denar.

Upravišstvo.

Raznoterosti.

O grozni eksploziji, ki se je primerila dne 19. t. m. v Palermu, so prišle sledeče vesti: Sinoči okoli 5 in pol ure je eksplodirala zaloga smodnika in dinamita Aiella v ulici Lazzarini. Vsa hiša na tri nadstropja se je zrušila, a vsled eksplozije se je streslo vse mesto. Šipe na oknih so bile razbite en km na okrog. Panika je bila grozna. Velikanska množica ljudi je prišla na mesto nesreče, kjer so pričeli reševati ljudi izpod razvalin. Na pomoč so prišli tudi vojaki in gasilci. Dvesto kočij se je postavilo na razpolago za prevažanje ranjencev. Eksplozija se je dogodila vsled nepredvidnosti osovja. Požar je uničil hišo, v kateri se je nahajala trgovina »Apelles« in bližnje tovarniško poslopje. Gasilci so lokalizirali ogenj, ki je pretel bližnjim zgradbam. Vso noč so pod razvalinami iskali ponesrečene osebe. Doslej so izveleli 17 mrtvih in 81 ranjenih. V razdejani hiši, kjer se je dogodila eksplozija, so bile štiri gostilne, v katerih je bila množica izseljencev, ki so se povrnili iz Amerike in bili na potu v svojo domovino. Izpod razvalin zaloge smodnika Aielle, razdejane vsled eksplozije, so doslej izveleli 43 mrtvih in 100 ranjenih. Eksplozijo pripisujejo okolnosti, da se je poleg prodajalnice Aiello nahajala tovarna, v kateri so izdelovali umetalne ognje. Sodi se, da se je eksplozija dogodila v tej tovarni ter se nadaljevala v prodajalnici.

Kolera med turškimi romarji. Zdravstvena uprava je prejela v zadnjih treh dneh brzogjavna poročila, da razsaja kolera med romarji, ki so namenjeni v Meko. Med Medino in Jambo ob Rdečem morju in v Meki so doslej konstatirali 41 slučajev kolere, od teh 24 s smrtnim izidom. V Jambi je obolelo za kolero 7 oseb, od teh jih je 5 umrlo. Na romarskih parnikih je obolelo 73 oseb, od teh jih je 21 umrlo.

Občno konsumno društvo v Zagorju.

Članom se naznanja, da je

prodajalna na Lokah
30. decembra t. l.
in prodajalna v Zagorju
31. decembra
zaradi inventure zaprta.

Dividendne znamke se jemljejo
4. januarja 1908 nazaj.

Šaljive bazare

kakor tudi vse

slavnostne predmete

dobavlja najceneje

WUNIBALD PLANN

Dunaj, VI/2, Wallgasse 19
(polog Raimundteather).

Sodrug, somišljeniki! Zahajajte le v
kavarne in brivnice, kjer je na razpolago Vaše
glasilo. Agitujte „Rdeči Prapor“!

Izšla je druga knjiga znamenitega romana

Pod spovednim pečatom

Stane 2 K.

Dobi se v upravnistvu »Rdečega Prapora« v Ljubljani, v založbi časopisa »Naprej!« v Idriji, v knjigarnah L. Schwentner v Ljubljani, A. Gabršček v Gorici, K. Florian v Kranju kakor tudi v vseh drugih knjigotrnih.

Kdor še nima prve knjige romana

Pod spovednim pečatom

nabavi naj si tudi to. Stane 2 K 60 vin. Roman »POD SPOVEDNIM PEČATOM« je napisal bivši katoliški kapelan Hans Kirchsteiger, poslovenil ga pa je pisatelj Etbin Kristan.

Čitajte in razširjajte brošure:

„Socializem“.

Cena 20 vin.

„Socialna demokracija in kmetiško ljudstvo“.

Cena 10 vin.

Zakaj smo socialisti?

Cena 14 vin.

Te brošure se dobe pri upravi »Rdečega Prapora« v Ljubljani, pri upravi časopisa »Naprej!« v Idriji in po vseh knjigarnah.

Ne kupite
nobene ure

dokler niste videli mojega
velikega cenovnika.

3 leta pisмено
jamstvo, za blago,
ki ne ugaja se
denar vrne.

Pošilja proti povzetju.

Zaloga ur
in zlatnine
Maks Böhnell, Dunaj IV.
Margaretenstrasse 27.

sodno zapriseženi
cenitelj in izvedenec.

Zahtevajte zastoj in poštnine prosto velik
cenovnik s podobami. 12—10

Dobite:

Nikelasto Roskopf uro	K 3.—
Srebrna Roskopf uro	„ 6.—
Z dvojnimi plaščem	„ 8.—
S trojnimi srebrnim	„ 10.—
Ploske jeklene ure	„ 7.—
Roskopf za železničarje	„ 7.—
Prave »Omega«	„ 17.—
Srebr. oklesne verižice	„ 2.—
14 kar. zlate ure	„ 19.—
14 „ „ verižice	„ 20.—
14 kar. zlate prstane	K 4.—
Stenske ure	„ 7.—
Z bitjem na bron. zvonce	„ 10.—
Z godbo	„ 12.—
Ure s kukavico	„ 5.—
Kuhinjske ure, gredo 8 dni	„ 6.—
Budilke, 1 zvonec	„ 2:40
Z dvema zvoncema	„ 3.—
S svetlečo številščino	„ 3:20
Budilka z bitjem na bronasti zvonec	„ 6.—

Dne 3. januarja 1908
izide v Trstu nov tednik
„Delavski list“

glasilo slovenskih socialistov na Primorskem.

Naročnina za celo leto K 4:20, za pol leta K 2:10,
za četrt leta K 1:05. Posamezne številke bodo stale
6 vinarjev. Tržske delavce opominjamo že sedaj
na to njihovo bojno sredstvo.

Uredništvo in upravišstvo ulica Boschetto
št. 5, II. nadstropje. Telefon št. 1570.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apothek
des
A. Thierry in Pragrad
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Vsaka ponaredba in ponatis je kaznjivo.

Edino pravi

Thierryev balzam

le z zeleno znamko nune. — 12 malih
ali 6 dvojnih steklenic ali pa 1 ve-
lika specialna steklenica s patentnim
zaklepom 5 K. 52—45

Thierryev centifolijsko mazilo

proti vsem, še tako starim ranam,
vnetjem, poškodbam i. t. d., 2 lončka
K 3:60. Razposilja se le proti po-
vzetju ali za naprej poslani denar.

Ti dve domači zdravili sta povsod
znani in še od nekdaš slovači.

Naročila se naj naslovljajo na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini

Zaloga večinoma po lekarnah. Knjižice s tisoči
zahvalnih pisem zastoj in frank.

Budilka s svetlečo
številščino.

Z enim zvoncec navadna	K 2:40
Z dvema zvoncema	„ 3.—
S svetlečo številščino	„ 3:20
Znamka J. Prima	„ 4.—
Budilka za železničarje	„ 5.—
Budilka z bronastimi zvonce in bitjem	„ 6.—
Budilka z godbo	„ 10.—

Tri leta pisμένο jamstvo. Ako ne ugaja, se denar vrne.
Pošilja proti povzetju **Maks Böhnell** Dunaj IV.
Margaretheastr. 27.
Zahtevajte moj cenovnik s 5000 podobami zastoj in poštnine prosto.

KAVARNA

„Unione“ preje, Tedesco v Trstu

se priporoča cenjenim sodrugom najtop-
leje. Na razpolago so vsi važni in slo-
venski, italijanski in nemški listi. Vse
pijače poceni. Napitnina je izključena.

Tiskarna Iv. Pr. Lampret

Kranj :: Gorenjsko :: Kranj

se priporoča p. n. občinstvu v vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do naj-
modernejšie oblike. Ker je bogato založena z modernimi črkami in okraski ter
opremljena z najnovejšimi stroji in električnim obratom, lahko izvršuje največja
dela v vsaki množini, in sicer: uradne tiskovine, kuverte, račune, pisnene papirje,
cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne liste, lepake,
opomine, vabila, mrtvaška naznanila, razglednice, hranilne in zadržne
knjižice, poročna naznanila, vizitke, vstopnice, zavitke, dopisnice, jedilne liste,
vignete i. t. d., sploh izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela okusno in ceno.

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev
v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12

pod novim strokovnim vodstvom priporoča slavnemu občinstvu
in spoštovanim gostilničarjem svoje novo varjeno, priznano
izborna pivo v sodnih steklenicah.

Ustanovljeno leta 1855.

Številka telefona 210.